

<http://www.luju.ro/marota-pensiilor-speciale-decizia-ccr-privind-neconstitutionalitatea-legii-7-2021-era-necesara-indemnizatia-parlamentarilor-si-a-magistratilor-este-un-drept-prevazut-in-constitutie-si-in-cedo-orice-lege-de-eliminarea-a-acesteia-este-conditionata-de-modifi>

MAROTA PENSILOR SPECIALE – Decizia CCR privind neconstitutionalitatea Legii 7/2021 era necesara. Indemnizatia parlamentarilor si a magistratilor este un drept prevazut in Constitutie si in CEDO. Orice lege de eliminarea a acesteia este conditionata de modificarea Constitutiei. Avocata Daniela Iacob, ZRVP: “Indemnizatia pentru limita de varsta este o prestatie sociala cu caracter viager... Suprimarea indemnizatiilor aflate in plata incalca art. 15 din Constitutie”

Scris de Elena DUMITRACHE | Data: 09.05.2022 17:30

Taierea pensiilor speciale a fost si continua sa fie cap de afis in orice legislatura, iar parlamentarii, indiferent de culoarea politica, defileaza pe rand cu proiecte de lege care mai de care mai avangardiste de eliminare a acestora. **S-a reusit in 2021, prin adoptarea Legii nr. 7 din 24 februarie 2021, pentru modificarea Legii nr. 96/2006** privind Statului deputatilor si al senatorilor, prin care s-a prevazut expres ca „*de la data intrarii in vigoare a prezentei legi inceteaza plata indemnizatiilor pentru limita de varsta acordate in baza prevederilor art. 49 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputatilor si al senatorilor, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare*”.

Consecinta intrarii in vigoare a acestei legi a fost evidenta: circa 800 de parlamentari din vechile legislaturi s-au trezit fara indemnizatia pentru limita de varsta taiata (pensiile speciale), in baza unor temeuri aiuristice asupra carora vom reveni in editiile urmatoare.

In cazul in care Legea ar fi fost mai ampla si ar fi vizat si magistratii, efectele ar fi fost aceleasi si in randul judecatorilor si procurorilor.

Lege pentru eliminarea pensiilor speciale a fost adoptata cu nerespectarea Constitutiei

Prevederile Legii 7/2021 au fost insa aplicabile mai bine de un an, pana cand **judecatorii Curtii Constitutionale a Romaniei au decis, in 5 mai 2022, ca articolele cuprinse in actul normativ care a modificat Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputatilor si al senatorilor sunt neconstitutionale.**

La baza solutiei Curtii Constitutionale a stat exceptia de neconstitutionalitate ridicata de mai multi fosti parlamentari in cadrul unui dosar aflat la Curtea de Apel Bucuresti, in care acestia au fost asistati de avocatii din cadrul Zamfirescu Racoti Vasile & Partners (ZRVP).

Avocata Daniela Iacob (foto), Senior Associate in cadrul ZRVP, a precizat pentru Lumea Justitiei ca necesitatea sesizarii Curtii Constitutionale a fost data de constatarea nerespectarii normelor constitutionale, taierile indemnizatiilor pentru limita de varsta fiind ulterior dispuse de secretarul general al Senatului (pentru senatori), si de secretarul general al Camerei Deputatilor (pentru deputati):

"A fost necesara sesizarea Curtii Constitutionale intrucat ordinele emise de Secretarul General al Camerei Deputatilor, respectiv de Secretarul General al Senatului au avut ca temei Legea nr. 7/2021 prin care au fost abrogate dispozitiile cuprinse in legea nr. 96/2006 (art. 49 si art. 50), care reglementau regimul juridic al indemnizatiei pentru limita de varsta.

Or, avand in vedere ca CCR este unica autoritate de jurisdictie constitutionala din Romania si „garantul suprematiei Constitutiei”, iar Legea nr.7/2021 a fost adoptata cu incalcarea normelor constitutionale care reglementeaza principiile ce trebuie respectate si procedura de legiferare, a fost firesc ca reclamantii sa se adreseze Curtii Constitutionale cu exceptia de neconstitutionalitate”.

Legea a fost adoptata intr-o singura zi

In argumentarea solutiei sale, intens criticata de cateva zile incoace (chiar cu propunerea unor noi proiecte de lege pentru eliminarea indemnizatiilor de varsta), **CCR a aratat ca Legea nr. 7/2021 a fost adoptata "intr-o singura zi, cu incalcarea tuturor termenelor, ceea ce reprezinta o afectare a procedurii de adoptare in ansamblul sau".**

"Este o exigenta constitutionala ca scurtarea termenelor procedurale si accelerarea parcursului legislativ sa se realizeze numai in cadrul procedurii de urgenta [art.76 alin.(3)], si nu a celei generale [art.75]. Or, legea criticata a fost adoptata in cadrul procedurii generale intr-o singura zi, cu incalcarea tuturor termenelor, ceea ce reprezinta o afectare a procedurii de adoptare in ansamblul sau", a retinut CCR.

In traducere libera, **CCR a criticat faptul ca Parlamentul s-a grabit sa adopte Legea de eliminare a pensiilor speciale, adoptand in procedura generala, dar cu caracter de urgenta actul normativ. In acest parcurs, parlamentarii au recurs chiar la infiintarea din pix a unei comisii menite sa asigure parcursul legislativ al actului normativ, care insa nu avea temei de functionare la momentul emiterii avizelor, Hotararea de infiintare a comisiei fiind trimisa catre Monitorul Oficial dar adoptata ulterior emiterii avizului. Ceea ce inseamna ca inclusiv avizul emis pe Legea 7/2021 devenea nul.**

Av. Daniela Iacob: "Nu se mai impunea analiza celorlalte motive de neconstitutionalitate ce vizau fondul legii"

CCR insa nu a mai intrat pe fondul problemei, statuand prin decizia din 5 mai 2022 ca prin modul in care a fost adoptata Legea 7/2021 a fost incalcate dispozitiile constitutionale ale *"art.1 alin.(3) in componenta referitoare la democratie, art.1 alin.(5) in componenta referitoare la securitatea juridica a persoanei, precum si ale art.75 si art.76 alin.(3) privind desfasurarea procedurii parlamentare de adoptare a legilor"*.

In acest sens, avocata Daniela Iacob a subliniat ca Legea 7/2021 va inceta sa isi mai produca efectele in termen de 45 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial, Decizia CCR urmand sa fie aplicabila in cazul dosarelor aflate pe rolul instantelor care au ca obiect anularea ordinelor de incetare a platii indemnizatiei pentru limita de varsta:

„CCR a analizat, cu prioritate, criticile de neconstitutionalitate extrinseci si, constatand ca acestea sunt fondate, a declarat neconstitutionala intreaga lege, motiv pentru care nu se mai impunea analiza celorlalte motive de neconstitutionalitate ce vizau fondul legii. **Satisfacatoare sau nu, solutia CCR de a solutiona exceptia pe considerente de ordin procedural produce aceleasi efecte in privinta actului normativ atacat.**

Ca urmare a declararii ca neconstitutionale, Legea nr. 7/2021 inceteaza sa isi mai produca efectele in termen de 45 zile de la data publicarii in Monitorul Oficial, perioada in care dispozitiile constatate neconstitutionale sunt suspendate de drept.

In ceea ce priveste efectele fata de cei care „beneficiaza” de prevederile acestei legi, decizia CCR este obligatorie de la data publicarii sale in Monitorul Oficial, urmand a fi avuta in vedere de instantele de judecata investite cu solutionarea cererilor de anulare a ordinelor de incetare a platii indemnizatiei pentru limita de varsta la momentul solutionarii actiunilor.”, ne-a precizat avocata Daniela Iacob.

Referindu-se la prevederile Legii nr.06/2006, acestea vor urma sa fie din nou aplicabile, in forma actuala, pana la data la care o noua modificarea legislativa asupra legii va avea loc. Daca va avea loc!

„In ceea ce priveste dispozitiile legale din vechea lege (art. 49 si 50 din Legea nr. 96/2006) acestea isi vor produce din nou efectele la implinirea aceluasi termen.

Deoarece parcurgerea procedurii de adoptare a unui eventual nou proiect de lege cu efect similar este o decizie politica si intra in competenta exclusiva a Parlamentului, nu se poate estima nici cand, nici daca o atare ipoteza va mai fi incidenta”, a afirmat avocata Daniela Iacob.

Indemnizatiile pentru limita de varsta, protejate de Constitutie si de CEDO

Totusi, trebuie precizat ca nu doar Constitutia Romaniei protejeaza dreptul parlamentarilor sau magistratilor la indemnizatia pentru limita de varsta (numita generic pensie speciala). **Potrivit precizarilor facute pentru Lumea Justitiei de avocata Daniela Iacob, indemnizatia pentru limita de varsta este considerata "o prestatie sociala cu caracter viager ce poate fi asimilata notiunii juridice de 'bun' in sensul Conventiei Europene a Drepturilor Omului", fiind prevazuta la art. 1 din Primul Protocol aditional la CEDO.**

Iata ce prevede art. 1 din Protocolul aditional la Conventia pentru apararea Drepturilor Omului si a Libertatilor fundamentale:

Articolul 1 – Protectia Proprietatii

"Orice persoana fizica sau juridica are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decat pentru cauza de utilitate publica si in conditiile prevazute de lege si de principiile generale ale dreptului international. Dispozitiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le considera necesare reglementarii folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contributii, sau a amenzilor".

Ca atare, subliniaza avocata Daniela Iacob, "ea naste un drept de proprietate de la dobandire in beneficiul titularilor sai", plata fiind „doar o modalitate de realizare a acestui drept”, care odata castigat este exercitat pana la epuizarea sa.

Din acest motiv, eliminarea pensiilor speciale ale parlamentarilor reprezinta si o incalcare a prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea fundamentala, care stabileste ca „legea dispune numai pentru viitor”.

Or, devine evident in acest caz faptul ca Legea nr. 7/2021, astfel cum era conceputa, avea caracter retroactiv, cu incalcare a drepturilor castigate prin lege si ocrotite de constitutie si CEDO.

„Dincolo de motivele de neconstitutionalitate formale, retinute ca atare de CCR, **Legea nr. 7/2021 este neconstitutionala si pentru ca incalca prevederile art. 1 din Primul Protocol aditional la CEDO deoarece indemnizatia pentru limita de varsta este o prestatie sociala cu caracter viager care poate fi asimilata notiunii juridice de „bun” in sensul Conventiei. Ca atare, ea naste un drept de proprietate de la dobandire in beneficiul titularilor sai. Plata este doar o modalitate de realizare a acestui drept.**

Aceasta inseamna ca, odata castigat acest drept la momentul indeplinirii conditiilor impuse de lege, el se exercita pana la epuizarea sa. Cu alte cuvinte, suprimarea indemnizatiilor aflate in plata incalca prevederile art. 15 din Constitutie, producand efecte retroactive intrucat aduce atingere unor drepturi castigate.

Nu in ultimul rand, am subliniat ca, **in conformitate cu principiul egalitatii in fata legii consacrat de art. 16 din Constitutie, atat magistratii, cat si celelalte categorii asimilate acestora, asemeni Presedintelui Romaniei si membrilor Parlamentului, fac parte din categorii socio-profesionale cu statut special, constitutional. Ei sunt supusi in esenta acelorasi incompatibilitati si interdictii si trebuie sa-si pastreze independenta raportat la specificul activitatii pe care-l desfasoara. Or, desi au fost mentinute restrictiile si incompatibilitatile specifice tuturor acestor categorii profesionale, prin legea critica s-a procedat la suprimarea unui drept social numai pentru o categorie de persoane vizate (fostii membri ai Parlamentului Romaniei), fara a justifica in mod obiectiv masura**", a conchis avocata Daniela Iacob.

Redam in continuare comunicatul CCR:

R O M Â N I A CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40, România

Telefon: (+40-21) 414-2121 Fax: (+40-21) 315-9164

5 mai 2022

COMUNICAT DE PRESĂ

I. În ședința din data de 5 mai 2022, Curtea Constituțională, în cadrul controlului legilor **posterior promulgării**, cu majoritate de voturi, **a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că Legea nr.7/2021 pentru modificarea Legii nr.96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor este neconstituțională.**

Curtea a observat că, potrivit art.76 alin.(3) din Constituție, *„La cererea Guvernului sau din proprie inițiativă, Parlamentul poate adopta proiecte de legi sau propuneri legislative cu procedură de urgență, stabilită potrivit regulamentului fiecărei Camere”*. Este o exigență constituțională ca scurtarea termenelor procedurale și accelerarea parcursului legislativ să se realizeze numai în cadrul procedurii de urgență [art.76 alin.(3)], și nu a celei generale [art.75]. Or, legea criticată a fost adoptată în cadrul procedurii generale într-o singură zi, cu încălcarea tuturor termenelor, ceea ce reprezintă o afectare a procedurii de adoptare în ansamblul său. Respectarea art.75 și art.76 alin.(3) din Constituție constituie fundamentul dezbaterilor democratice din Parlament și, prin substratul lor de valoare, presupun un schimb de idei între cei ce exercită suveranitatea națională. Evitarea sau limitarea dezbaterilor parlamentare prin scurtarea nejustificată a termenelor, fără a respecta prevederile constituționale obiective și exprese în acest sens, denotă o atingere adusă însăși unei valori fundamentale a statului, și anume a

caracterului său democratic. Totodată, în acest context, Curtea a reținut și încălcarea principiului securității juridice.

Prin urmare, Curtea a constatat încălcarea dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(3) în componenta referitoare la democrație, art.1 alin.(5) în componenta referitoare la securitatea juridică a persoanei, precum și ale art.75 și art.76 alin.(3) privind desfășurarea procedurii parlamentare de adoptare a legilor.

Decizia este definitivă și general obligatorie.

Argumentele reținute în motivarea soluției pronunțate de Curtea Constituțională vor fi prezentate în cuprinsul deciziei, care se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

II. În aceeași ședință, Curtea Constituțională a amânat, pentru data de 26 mai 2022, cauza referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și a Legii nr.286/2009 privind Codul penal, obiecție formulată de Avocatul Poporului.

**Compartimentul relații externe, relații cu presa și protocol
al Curții Constituționale**